

Саскачеван, Нью-Брансвік, Манітоба та Британська Колумбія. У Квебеку запускається новий комітет, і відбувся рух щодо створення регіонального комітету в Атлантичній Канаді. Мета комітетів – вивчити деякі, чи всі вбивства інтимних партнерів у своїх юрисдикціях, виявити закономірності, недоліки чи пропущені можливості та дати рекомендації. "DVDRC – це єдиний механізм, який існує в юрисдикціях і всебічно придивляється до системних реакцій і бачить, як ми можемо робити краще в майбутньому", – каже Мірна Доусон, директор Центру соціальної та законної відповіді насильству в Університеті Гвельфа. Доктор Доусон та Пітер Яфф із Західного університету є партнерами Канадської ініціативи запобігання домашнім вбивствам, мультидисциплінарному проекту зі збору кращих даних щодо запобігання вбивствам, особливо серед груп, які стикаються з більш високим ризиком насильства, таких як діти, корінні жінки, іммігранти та групи біженців та жінок у віддалених та сільських громадах.

Науковий керівник Т. М. Кальченко

УДК 342

СЕРГІЙ СЕРГІЙОВИЧ ВОЛОДЬКО

*Луганський державний університет
внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*

ПРОТИДІЯ НАСИЛЬСТВУ (ДОСВІД БЕЛЬГІЇ)

Питання важливості використання міжнародного досвіду для розвитку національної нормативно-правової бази протидії домашньому насильству та надання допомоги постраждалим розглядалися такими вітчизняними вченими, як О. М. Бандурка, А. Б. Блага, А. О. Галай, В. О. Галай, Л. О. Головка, М. О. Качинська, К. Б. Левченко, В. В. Муранова, С. О. Проневич та ін., однак у зазначеному ракурсі аналізуються вперше.

Вихідні положення міжнародних стандартів у сфері боротьби з домашнім насильством ґрунтуються на глибокому усвідомленні неприпустимості подібного насильства, яке є грубим порушенням прав людини. До найбільш важливих міжнародних нормативно-правових документів вважаємо за доцільне віднести Модельний закон ООН про домашнє насильство, ухвалений 2 лютого 1996 року Комісією ООН з прав людини. Як зазначила спеціальний доповідач Організації Об'єднаних Націй з насильства щодо жінок Радхіка Кумарасвами, мета цього типового законодавства полягає в тому, щоб виступати як редакційний посібник для законодавчих органів та організацій, які

прагнуть лобювати свої законодавчі повноваження щодо комплексного законодавства про домашнє насильство. Модельним законом визначено поняття насильства в сім'ї та сформульовано вимоги до працівників правоохоронних органів, прокуратури і судів, підкреслено важливість безпеки потерпілих під час кримінального та цивільного судочинства

Законодавство Бельгії розглядає насильство в сім'ї як кримінальне правопорушення. Домашнє насильство належить до сфери застосування ст. 442 Кримінального кодексу та розглядається як переслідування. Зараз домашнє насильство розглядається як обтяжуюча обставина, яка призводить до більш жорсткого вироку. Ця норма поширюється на одружених і неодружених пар та будь-яких інших осіб, які підтримують або підтримували довготривалі емоційні та сексуальні стосунки з жертвою. З 1997 року жертви отримують поліцейську допомогу, і з 2003 року судді можуть накладати обмежувальні розпорядження, у зв'язку з чим система підтримки потерпілих була посилена новими заходами. У травні 2001 року введено перший Бельгійський національний план дій проти насильства, який охоплює насильство в сім'ї та інші сфери насильства. План дій проти домашнього насильства був розроблений у 2004–2007 рр. Він націлений на зосередження зусиль на боротьбі з насильством партнерів (колишніх). Основним нормативно-правовим документом, спрямованим на протидію домашньому насильству в Болгарії, є Акт про захист від насильства в сім'ї, ухвалений у 2005 році Національною асамблеєю Болгарської Республіки. Зазначений документ регулює права осіб, які потерпіли від насильства в сім'ї, визначає заходи захисту та процедури їх забезпечення.

Проаналізований досвід правової протидії насильству в сім'ї та домашньому насильству в Бельгії і положення модельного законодавства ООН щодо протидії цим видам насильства можуть слугувати серйозною правовою основою для розвитку вітчизняного права та правозастосовної практики.

Науковий керівник Н. Ф. Хайруліна